

DAB+

postęp cyfryzacji radia w Polsce na tle światowym i europejskim

Analiza sytuacji i rekomendacje

Raport przygotowany przez

Spis treści

WSTĘP	3
CYFRYZACJA RADIA NA ŚWIECIE I W EUROPIE	4
EUROPEJSKIE PRAWODAWSTWO W ZAKRESIE CYFRYZACJI RADIA	5
PROCES CYFRYZACJI RADIA W WYBRANYCH EUROPEJSKICH KRAJACH	6
PROCES CYFRYZACJI RADIA W POLSCE	
ETAPY WDRAŻANIA RADIA CYFROWEGO	8
PLANY ROZBUDOWY SIECI NADAWCZEJ I PROGRAMOWEJ DAB+	9
PROCES WYMIANY ANALOGOWYCH RADIOODBIORNIKÓW NA DAB+	
EUROPA	11
POLSKA	12
WNIOSKI I REKOMENDACJE	13

1. WSTĘP

Poniższy raport został przygotowany przez Związek Cyfrowa Polska (dawniej ZIPSEE), reprezentujący polską branżę elektroniczną – zarówno producentów, jak i dystrybutorów – na potrzeby Rady do Spraw Cyfryzacji. Rada to konstytucyjny organ przy Ministrze Cyfryzacji, którego członkowie wspierają wiedzą i doświadczeniem Ministerstwo Cyfryzacji oraz Komitet Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji. Rada przede wszystkim opiniuje dokumenty strategiczne i inne związane z cyfryzacją, łącznością oraz rozwojem społeczeństwa informacyjnego.

Zawarte w raporcie dane i analizy są materiałem eksperckim służącym stworzeniu przez regulatorów rynku strategii pełnego wdrożenia radia cyfrowego w Polsce. Dane zostały pozyskane od producentów i dystrybutorów cyfrowych odbiorników radiowych oferujących swoje produkty na polskim rynku. Z uwagi na to, że informacje te stanowią tajemnicę handlową poszczególnych przedsiębiorstw, zostały one zagregowane i zanonimizowane. Należy mieć na uwadze, że nie wszyscy producenci zgodzili się na udostępnienie swoich wewnętrznych danych. Niemniej, ze względu na przeprowadzoną analizę oraz skrzyżowanie uzyskanych statystyk z różnymi danymi publikowanymi w oficjalnych źródłach, przedstawione informacje zawierają szacunki dla całego rynku. Dane zaprezentowane w niniejszym raporcie zostały również pozyskane z opracowań Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Po skonsultowaniu ich z branżowymi specjalistami, poniższy dokument można traktować jako wiarygodną podstawą do szerszej analizy pełnego wdrożenia radia cyfrowego w Polsce.

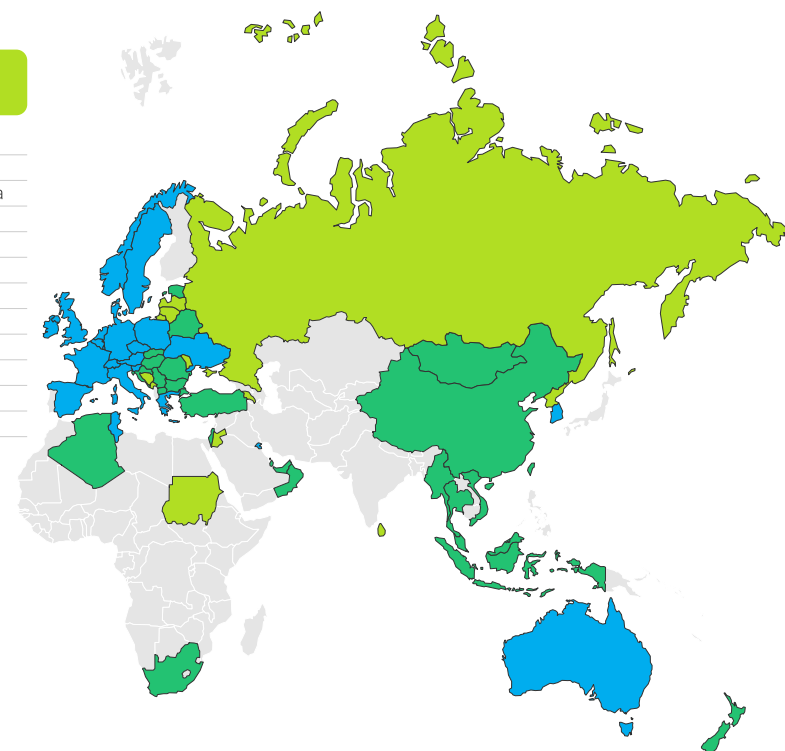
2. CYFRYZACJA RADIA NA ŚWIECIE I W EUROPIE

Cyfryzacja radia jest dziś jednym z ważniejszych procesów, który wynika nie tylko z przepiętnionych pasm radiowych i tym samym ograniczonego dalszego rozwoju w tym zakresie, ale głównie ze współczesnych potrzeb konsumentów oraz rosnących wymagań względem emisji radiowej. Rozwój technologii DAB, a następnie DAB+ pozwala obecnie dostarczyć słuchaczom na całym świecie większą ofertę stacji radiowych o idealnej jakości dźwięku, bez szumów i przerw. Z cyfrowym radiem w parze idzie szereg usług, takich jak przesyłanie obrazów, opisów czy informacji pogodowych oraz drogowych.

Liczba krajów na świecie, które prowadzą stałą i regularną emisję sygnału radiowego w technologii cyfrowej DAB lub DAB+ rośnie z każdym rokiem. Dziś to 25 krajów, z czego jedynie Norwegia zdecydowała się na całkowite wyłączenie sygnału radia analogowego – w 2017 r. Co prawda pozostałe państwa z tej grupy prowadzą obecnie równoległe emisje – DAB/DAB+ i FM, to kolejne europejskie rządy rozważają pójście śladem Norwegii. Np. Dania planuje wyłączenie radia analogowego do 2021 r., Szwajcaria chce to uczynić najpóźniej w 2024 r., a Słowenia w lutym 2022 r. W najbliższym czasie podobnej decyzji można spodziewać się w Wielkiej Brytanii.

Status DAB na świecie

Kraje posiadające regularne usługi	Kraje objęte próbami i / lub przepisami	Kraje zainteresowane
Australia	Algieria	Armenia
Austria	Białoruś	Bahrajn
Belgia	Brunei Darussalam	Bośnia i Hercegowina
Czechy	Bułgaria	Czarnogóra
Dania	Chiny (z Tajpej)	Jordania
Francja	Chorwacja	Litwa
Gibraltar	Estonia	Łotwa
Grecja	Indonezja	Moldawia
Hiszpania	Izrael	Rosja
Holandia	Katar	Singapur
Korea Płd.	Luksemburg	Sri Lanka
Irlandia	Macedonia	Sudan
Kuwejt	Malezja	
Malta	Mongolia	
Monako	Myanmar	
Niemcy	Nowa Zelandia	
Norwegia	Oman	
Polska	RPA	
Słowenia	Rumunia	
Szwajcaria	Serbia	
Szwecja	Słowacja	
Tunezja	Tajlandia	
Ukraina	Turcja	
Watykan	Węgry	
Wlk. Brytania	Wietnam	
Włochy	ZEA	

Jednocześnie aż 28 krajów na świecie prowadzi emisje testowe radia cyfrowego, w tym 20 krajów to państwa z Azji, Afryki czy Pacyfiku. W Europie do stałej emisji DAB/DAB+ przymierzają się Białoruś, Bułgaria, Chorwacja, Grecja, Rumunia, Słowacja, Węgry oraz Luksemburg. Z kolei 12 krajów na świecie jest na początku drogi wdrażania radia cyfrowego. Armenia, Bośnia i Hercegowina, Litwa, Łotwa, Mołdawia, Czarnogóra i Rosja to europejskie państwa, które właśnie opracowują plany nadawania w technologii DAB+.

2.1. EUROPEJSKIE PRAWODAWSTWO W ZAKRESIE CYFRYZACJI RADIA

Unijne prawo nie nakazuje, jak w przypadku digitalizacji telewizji naziemnej, wyznaczania przez kraje członkowskie daty granicznej wyłączenia radiowego sygnału analogowego. Dlatego proces cyfryzacji radia na terenie całej Unii Europejskiej przebiega nierównomiernie i jest na różnych etapach wdrażania. Odmienne jest również wprowadzana technologia – w niektórych krajach UE funkcjonuje jeszcze starsza technologia emisji cyfrowej – DAB, którą wypiera jednak nowszy standard – DAB+.

Znaczącym dla przyspieszenia tego procesu i jego uporządkowania na terenie UE jest Europejski Kodeks Komunikacji Elektronicznej (EECC). Zgodnie z przyjętą przez Parlament Europejski Dyrektywą, która weszła w życie 20 grudnia 2018 r. państwa członkowie muszą zadbać o to, aby każdy radiodbiornik samochodowy zamontowany w nowych samochodach (na sprzedaż i na wynajem) umożliwiał odbiór usług dostępnych za pomocą naziemnego radia cyfrowego. Wszystkie unijne kraje mają czas do końca 2020 r. na implementację nowych przepisów do prawa krajowego i to bez względu na to, jaki mają stopień zaawansowania rozwoju i wdrażania technologii DAB+. Warto zauważyć, że przy okazji wdrażania unijnych przepisów dwa europejskie kraje – Francja i Włochy – zdecydowały się na rozszerzenie prawa także na inne rodzaje odbiorników (domowe) oraz przyspieszenie tego procesu (Francja – wymóg od czerwca 2020 r.)

Niezależnie od unijnego prawa swoje rekomendacje co do rozwoju radia cyfrowego wydała w 2013 r. Europejska Unia Nadawców (rekomendacja R138), która zaleciła wykorzystywanie standardu DAB+. Aktualizacja wydana w 2017 r. przez EBU odzwierciedla obecny postęp cyfryzacji radia w Europie i wskazuje wyraźnie na technologię DAB+ jako najbardziej rozpowszechnioną. Dokument zawiera również zalecenia dla rozwoju standardu radia hybrydowego.

2.2. PROCES CYFRYZACJI RADIA W WYBRANYCH EUROPEJSKICH KRAJACH

KRAJ	POSTĘP CYFRYZACJI RADIA
 <p>NORWEGIA</p>	<p>W styczniu 2017 r. nastąpiło całkowite wyłączenie sygnału analogowego radiowych programów stacji ogólnopolskich oraz dużych lokalnych. Mniejsze lokalne stacje radiowe mają czas do końca 2021 r., by przystosować emisję na sygnał cyfrowy. Obecnie aż 99,7 proc. mieszkańców Norwegii ma dostęp do odbioru radia DAB, co odpowiada zasięgowi, jakie największe stacje radiowe miały w sieci FM. Dotychczas na tym rynku sprzedano prawie 6 mln odbiorników cyfrowych.</p>
 <p>SZWAJCARIA</p>	<p>Planowane jest tu wyłączenie sygnału analogowego najpóźniej do końca 2024 r. Sam proces ma ruszyć począwszy z 1 stycznia 2020 r. Dziś cyfrowe radio DAB+ dociera do ponad 99 proc. mieszkańców Szwajcarii. Jak wynika z badań, obecnie 65 proc. Szwajcarów słucha radia cyfrowego, a tylko 17 proc. wyłączenie emisji FM.</p> <p>Aż 91 proc. nowych samochodów sprzedawanych w tym kraju wyposażonych jest w radioodbiorniki ze standardem DAB+, co wpływa na zwiększanie się popularności słuchania radia cyfrowego przez kierowców. Jesienią 2018 r. na DAB+ przypadało 40 na każde 100 minut słuchanych w samochodzie stacji radiowych (tym samym w ciągu ostatnich trzech lat udział DAB+ na całym szwajcarskim rynku radiowym podwoił się).</p>
 <p>DANIA</p>	<p>Duński rząd prowadzi proces cyfryzacji radia od 2015 r., kiedy to opublikowano mapę drogową dla radia cyfrowego. Obecne władze planują wyłączenie nadawania na falach FM, kiedy poziom słuchalności radia cyfrowego osiągnie 50 proc. (dziś to 28 proc.), ale nie później niż 2021 r. W Danii funkcjonują 2 ogólnokrajowe multipleksy cyfrowe oraz 1 lokalny multipleks, który jest obecnie testowany. Jak się szacuje, Dania dziś ma jeden z najwyższych odsetek słuchaczy DAB na mieszkańca na świecie.</p>
 <p>NIEMCY</p>	<p>Niemiecki rząd nie planuje na razie wyłączenia sygnału emisji analogowej radia, ale podejmuje działania w celu popularyzacji radia cyfrowego. Przyjmowane w tym kraju prawo wprowadza m.in. przepisy nakazujące montowanie cyfrowych radioodbiorników w nowych samochodach (zgodnie z Dyrektywą EECC) czy nakazujące sprzedawanie tylko takich radioodbiorników, które umożliwiają odbiór sygnału cyfrowego o odpowiednim określonym standardzie.</p>

**WIELKA
BRYTANIA**

W Niemczech dziś funkcjonuje 1 ogólnokrajowy radiowy multipleks cyfrowy, 26 multipleksów regionalnych oraz 4 lokalne. W sumie oferta obejmuje 150 stacji radiowych, które można odbierać cyfrowo, w tym 60 stacji radia publicznego.

Wielka Brytania spełniła już wszystkie kryteria, które określił rząd jako konieczne do procesu wyłączenia sygnału analogowego radia na rzecz cyfrowego. Udział słuchalności radia DAB przez Brytyjczyków osiągnął 50 proc. wszystkich godzin słuchania (kryterium spełnione w pierwszym kwartale 2018 r.). Komercyjne i lokalne stacje mają zasięg DAB taki sam, jaki uzyskują w sieci FM. Nie wyznaczono jednak wciąż daty granicznej przejścia na DAB.

Funkcjonują tu obecnie 3 krajowe radiowe multipleksy cyfrowe, 10 regionalnych oraz 61 lokalnych (w tym 10 jest w fazie testów).

Z danych z końca 2018 r. wynika, że aż 93,1 proc. nowych samochodów sprzedawanych w Wielkiej Brytanii wyposażonych było w radiodbiorniki DAB, również kompatybilne z nowocześniejszą technologią - DAB+. Dziś ponad 11 mln samochodów w tym kraju może odbierać cyfrowe radio.

FRANCJA

Proces cyfryzacji radia w tym kraju trwa od 2014 r., kiedy to po raz pierwszy oficjalnie uruchomiono stacje w technologii DAB+ - w Paryżu, Marsylii oraz Nicei. W kolejnych latach usługę udostępniono w obszarze Lille oraz Lyonie i Strasburgu - tym samym obejmując zasięgiem radia cyfrowego 21,3 proc. populacji.

Francja w tym roku stopniowo uruchamia kolejne stacje cyfrowe aż w 15 miastach i regionach na terenie Francji. Plany francuskiego rządu zakładają, że w 2020 r. zasięgiem DAB+ objętych będzie 70 proc. terytorium francuskiego. Konkursy na pokrycie zasięgiem pozostałych 30 proc. mają być ogłoszone w 2020 r. i zostać zrealizowane do 2023 r.

Szacuje się, że obecnie 20 proc. nowych samochodów wyposażonych jest w radiodbiorniki z DAB+. Oczekuje się jednak, że ta liczba wzrośnie po tym, jak francuski rząd wprowadził prawo, które wymaga od wszystkich producentów samochodów instalacji odbiorników w technologii umożliwiającej odbiór radia cyfrowego (zgodnie z unijną Dyrektywą EECC).

3. PROCES CYFRYZACJI RADIA W POLSCE

3.1. Etapy wdrażania radia cyfrowego

Podobnie jak w wielu krajach Europy Zachodniej w Polsce liderem procesu cyfryzacji radia jest radio publiczne. U podstaw decyzji Polskiego Radia SA o rozpoczęciu emisji cyfrowej leżała potrzeba wypełnienia ustawowego obowiązku zapewnienia wszystkim mieszkańcom kraju dostępu do czterech programów ogólnopolskich i uzyskania zasięgu ogólnokrajowego dla radiowej Dwójki oraz Programu Czwartego Polskiego Radia („Czwórki”). Ponadto wyczerpanie się częstotliwości w zakresie UKF FM zamykało publicznemu nadawcy i publicznym rozgłośniom regionalnym możliwość rozwoju i wzbogacania naziemnej oferty programowej.

Uruchomienie stałej emisji cyfrowej w Polsce zostało poprzedzone serią testów. Pierwsza emisja testowa radia cyfrowego w „tradycyjnym DAB-ie” prowadzona przez Polskie Radio została uruchomiona już w kwietniu 1996 r. i trwała 2,5 roku. Kolejne emisje testowe, już w standardzie DAB+, rozpoczęły się dopiero w 2009 r. najpierw we Wrocławiu, a następnie w Warszawie. Początkowo w eksperymencie uczestniczyli obok Polskiego Radia również nadawcy komercyjni, a operatorem technicznym emisji testowych DAB+ był Emitel.

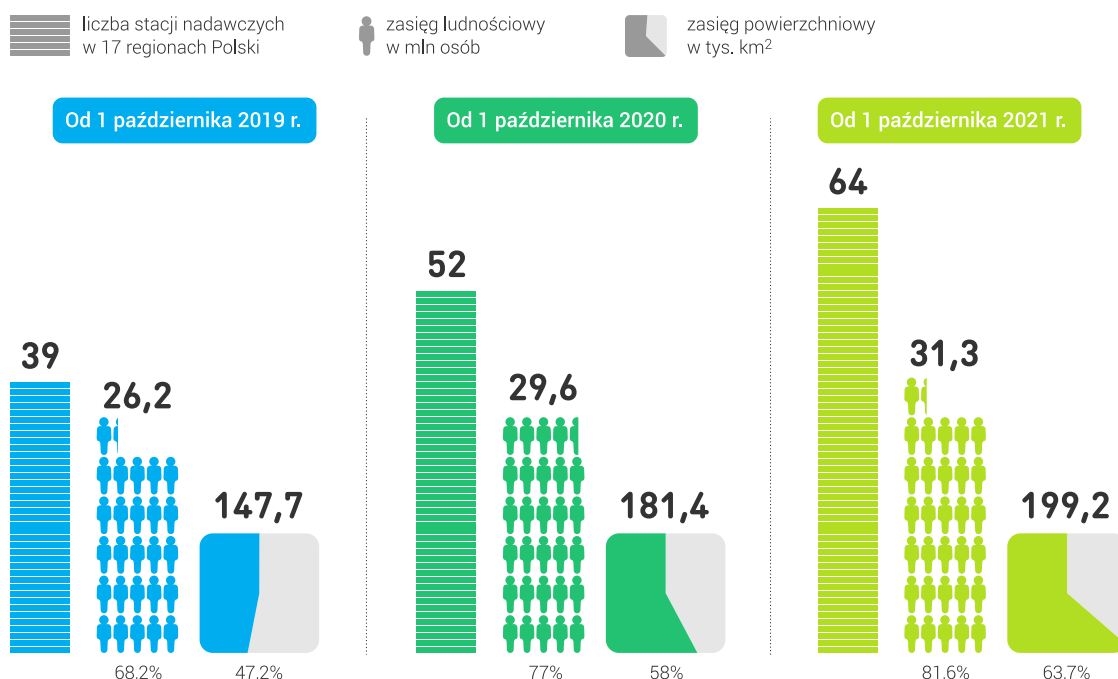
Regularna emisja cyfrowa w standardzie DAB+ rozpoczęła się w Polsce 1 października 2013 r. Początkowo obejmowała ona tylko dwie aglomeracje miejskie: Warszawę i Katowice. Dziś zasięg emisji cyfrowej obejmuje 33 proc. powierzchni kraju, co umożliwia odbiór sygnału cyfrowego przez 55,5 proc. polskiej populacji. W ofercie cyfrowej znajdują się tylko rozgłoszenie Polskiego Radia. To 8 programów PR SA (PR1, PR2, PR3 i PR4, Radio Poland, Radio Rytm, Radio Dzieciom, Radio Chopin) oraz 18 programów regionalnych rozgłoszeń publicznych.

Jednocześnie Polska testuje technologię DAB+ r. do innych zastosowań. W 2019 r. Polskie Radio wspólnie z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz spółką Emitel przeprowadziło testy systemu powiadamiania kryzysowego za pomocą cyfrowej emisji radiowej. Wykazały one możliwość zastosowania komunikatów o zagrożeniach do słuchaczy na terenie całego kraju lub w wybranych regionach. Informacje te będą mogły być przekazywane za pośrednictwem tekstów, znaków graficznych bądź obrazów, a także z jednoczesną możliwością odczytania komunikatu przez lektora na jednym lub kilku programach. Dla szczególnie ważnych zagrożeń, przy zastosowaniu emisji DAB+, będzie istniała możliwość automatycznego przełączenia treści wszystkich programów danego multipleksu na jeden serwis, w którym emitowane będą komunikaty głosowe połączone z informacją tekstową i graficzną.

3.2. Plany rozbudowy sieci nadawczej i programowej DAB+

W Polsce prowadzone są intensywne prace w celu rozszerzenia zasięgu nadawania radia cyfrowego. W tym celu rozbudowywana jest sieć nadawcza DAB+. Zgodnie z planami pod koniec 2021 r. w 17 regionach w Polsce mają funkcjonować 64 stacje nadawcze radia cyfrowego, które będą obejmować swoim obszarem ponad 63,7 proc. powierzchni całego kraju. Pozwolą one dotrzeć z programem cyfrowy do ponad 31,3 mln osób mieszkających w Polsce, czyli do 81,6 proc. populacji.

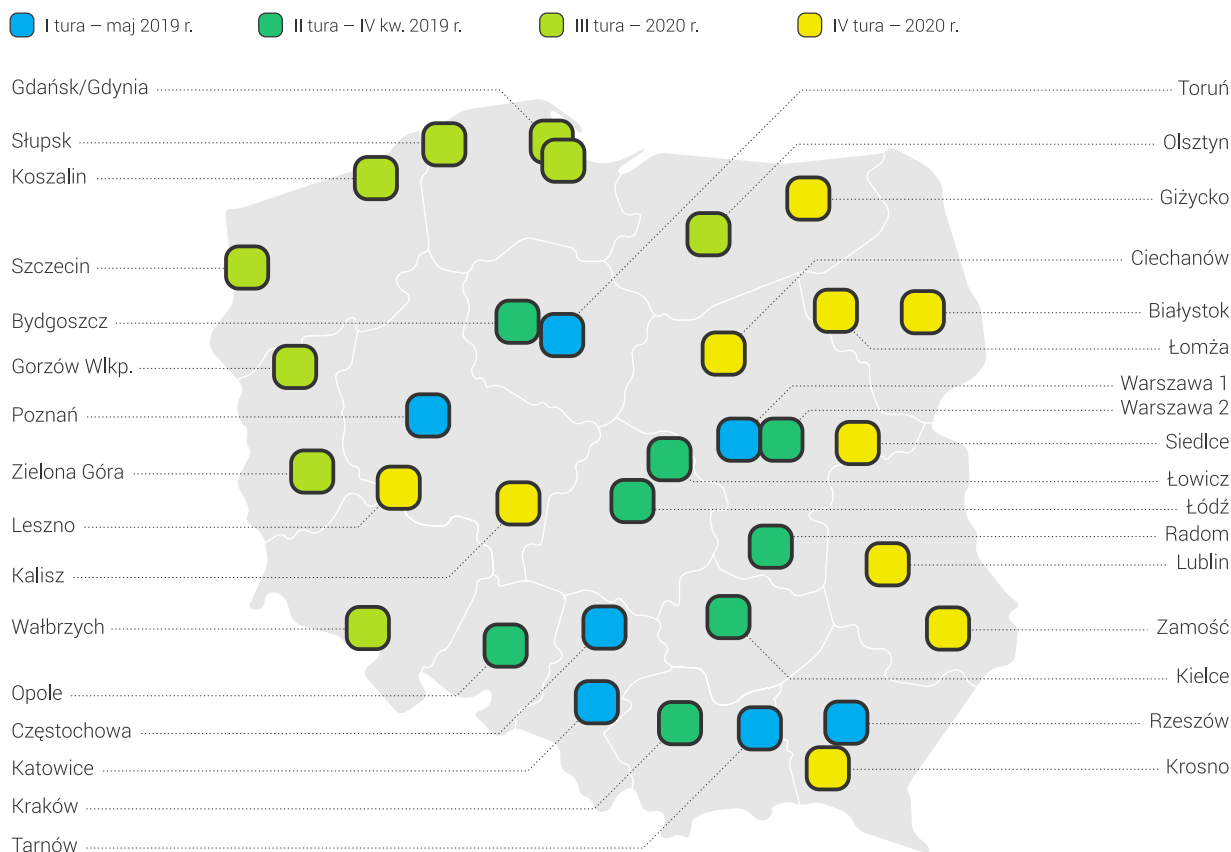
Plan rozbudowy sieci nadawczej DAB+ w Polsce

W tym samym czasie Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podejmuje działania mające na celu rozszerzenie oferty programowej radia cyfrowego w Polsce, rozwijając multipleksy lokalne. Rada planuje rozpiąć konkursy na rozpowszechniania programów radiowych w sposób naziemny cyfrowy w standardzie DAB+ w czterech etapach. Pierwszy ogłoszono w maju 2019 r. i obejmował takie lokalizacje, jak: Poznań, Tarnów, Częstochowa, Katowice, Warszawa, Rzeszów i Toruń. Koncesję można było uzyskać na okres 10 lat na rozpowszechnianie programu o charakterze uniwersalnym lub wyspecjalizowanym. O częstotliwości mogli ubiegać się zarówno nowi, jak i obecni już na rynku nadawcy lokalni i regionalni. W efekcie w konkursie złożono w sumie 54 wnioski.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji planuje drugą turę konkursu w ostatnim kwartale 2019 r. Z kolei w 2020 r. Rada zamierza ogłosić trzecią i czwartą turę ogłoszeń na nadawanie na cyfrowych multipleksach lokalnych.

Plan ogłoszeń Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji na multipleksy lokalne DAB+

4. Proces wymiany analogowych radioodbiorników na DAB+

4.1. Europa

Proces wymiany radioodbiorników w Europie na cyfrowe odbywa się w różnym tempie. W całej Unii Europejskiej do końca 2018 r. sprzedano ponad 37 mln odbiorników cyfrowych (w samym 2018 roku o prawie 5 mln więcej niż w 2017 r.), najwięcej w Niemczech – 11 mln 835 tys. (wzrost o ponad 2 mln sztuk), we Włoszech – 3,7 mln, w Szwajcarii – 3,6 mln sztuk, we Francji – ponad 1 mln odbiorników, w Belgii – ponad pół tysiąca. Poza UE – w Norwegii – 5,6 mln sztuk.

Jeśli chodzi o radia samochodowe – tu proces wymiany następuje najszybciej w Norwegii, gdzie 98 proc. sprzedawanych nowych samochodów posiada radioodbiorniki cyfrowe, Szwajcarii – posiada je 85 proc. samochodów, Włoszech – 46 proc. Niemczech – 39 proc., Belgii – 30 proc., Danii – 24 proc. oraz Francji – 20 proc. Ten odsetek wymiany odbiorników zależy jest od tego, ile stacji radiowych nadaje w sygnale cyfrowym. W Norwegii proces ten przebiega szybko, ponieważ żadna stacja nie nadaje już w paśmie FM. Warto podkreślić, iż proces wymiany radioodbiorników na cyfrowe w europejskich samochodach znacznie przyspieszy po wprowadzeniu Europejskiego Kodeksu Łączności Elektronicznej, który określił wymóg stosowania zintegrowanych radioodbiorników samochodowych zdolnych do odbioru cyfrowych emisji radiowych.

Łączna sprzedaż odbiorników DAB/DAB+ w latach 2008 – 2018

w mln sztuk

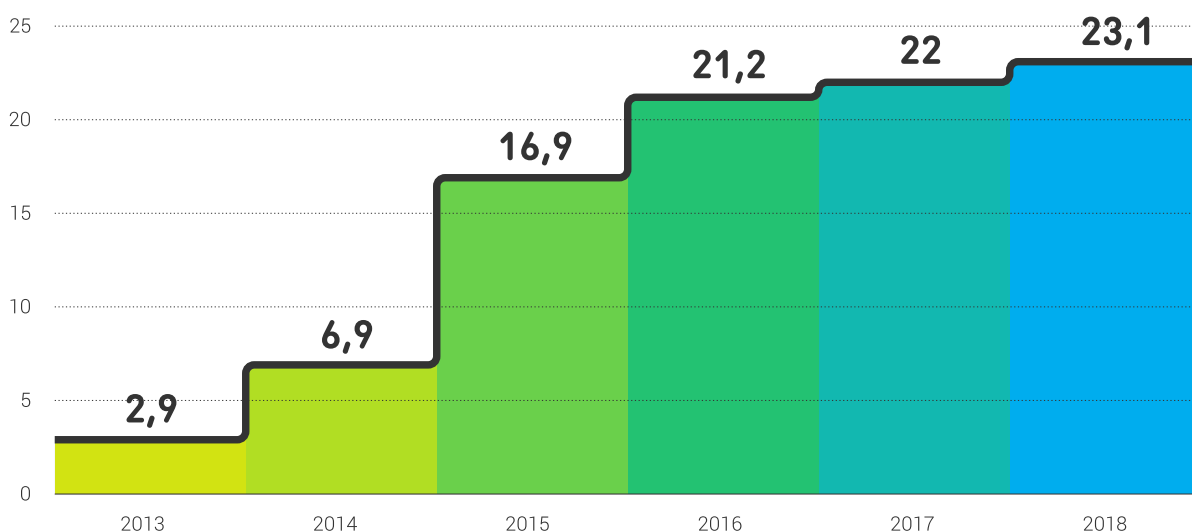
Warto podkreślić, że państwa Unii Europejskiej mają możliwość określenia obligatoryjności stosowania DAB+ we wszystkich odbiornikach radiowych. Część z krajów z tego korzysta, aby w naturalny sposób wraz z wymianą lub zakupem nowego sprzętu audio mieć dostęp do radia w technologii DAB+.

4.2. Polska

W Polsce pomimo braku obowiązywania standardów wymagań technicznych dla odbiorników w technologii DAB+ ich łączna sprzedaż od 2013 r. przekroczyła już 100 tys. sztuk (nie wliczając sprzedaży prowadzonej przez sklepy internetowe). Tylko w 2018 r. sprzedano 23 tys. sztuk odbiorników, a tym samym został zachowany trend kilkuprocentowego wzrostu z poprzedniego roku. Przewidujemy, że ogłoszone przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji konkursy na lokalne multipleksy radia cyfrowego, a co za tym idzie rozszerzenie oferty programowej, przyczynią się do znaczącego wzrostu popytu na cyfrowe radioodbierniki. Taki trend skorelowania zależności wielkości sprzedaży odbiorników z dostępnością oferty programowej jest obserwowany we wszystkich krajach, które rozwijają cyfrowe radio.

Sprzedaż odbiorników cyfrowych DAB+/DAB w Polsce

w tys.

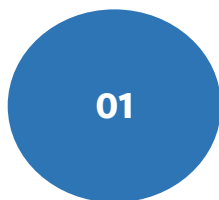
Należy jednak mieć na uwadze, że obecnie największym problemem w przypadku cyfryzacji radia jest to, że na polskim rynku pojawia się nieuczciwa konkurencja, która oferuje radiodbiorniki cyfrowe w technologii starszej – DAB – jako odbiorniki do odbioru cyfrowego radia w Polsce. Nie umożliwią one odbioru radia cyfrowego w Polsce, ponieważ są one niekompatybilne z sygnałem nadawania w standardzie DAB+, który przyjęła Polska. Niestety, konsumenci są wprowadzani w błąd, a wzrost wartości rynku może jeszcze bardziej pogłębić ten problem. Z naszych szacunków rynkowych wynika, że nawet do ok. 10 proc. odbiorników sprzedawanych w Polsce to urządzenia pracujące w starej technologii (DAB). Konieczna jest zatem edukacja, by Polacy wiedzieli na co szczególnie muszą zwracać uwagę nabywając cyfrowy radiodbiornik. Sytuację na rynku poprawi również wprowadzenie przez Ministra Cyfryzacji odpowiedniego rozporządzenia, które określa wymagania techniczne dla urządzeń do odbioru radia cyfrowego.

5. Wnioski i rekomendacje

Cyfryzacja radia powinna być elementem cyfrowej transformacji całego państwa. Dlatego Polska powinna iść śladem innych europejskich krajów i wdrożyć działania, które przyspieszą ten proces w kraju.

Cyfrowe radio to szansa dla konsumentów na dostęp do nowoczesnych usług oferowanych w ramach darmowego sygnału cyfrowego. Oznacza więcej miejsca w eterze – dziś największą barierą dla rozwoju rynku radiowego jest brak zasobów częstotliwości. Poza tym radio cyfrowe to lepsza jakość dźwięku i możliwość przekazywania słuchaczom dodatkowych informacji i komunikatów. Mamy aspiracje inwestowania w gospodarkę cyfrową, więc cyfryzacja radia powinna być naturalną konsekwencją polityki państwa. Z kolei dla przedsiębiorców z branży cyfrowej i nowoczesnych technologii to szansa na zaistnienie na rynku poprzez oferowanie nowoczesnych, cyfrowych odbiorników radiowych. Przede wszystkim to ogromne pole do działania dla polskich producentów. Warto bowiem zauważyć, że przy cyfryzacji telewizji pojawiła się ogromna liczba polskich firm z dekodernami w swojej ofercie.

Aby przyspieszyć proces cyfryzacji radia w Polsce rekomendujemy:

Jak najszybsze przyjęcie rozporządzenia określającego minimalne wymagania techniczne dla cyfrowych odbiorników radiowych w technologii DAB+.

Powołanie międzyresortowego zespołu roboczego z udziałem rynkowych ekspertów, którzy opracują wspólnie propozycję strategii wdrożenia radia cyfrowego w Polsce wraz z wyznaczeniem horyzontów czasowych oraz warunków granicznych, po których mogłoby nastąpić wyłączenie radia analogowego.

Przestawienie priorytetów budowania zasięgu nadawania radia cyfrowego i uwzględnianie w pierwszej kolejności pokrycia sygnałem głównych samochodowych szlaków komunikacyjnych (autostrad, dróg ekspresowych, dróg krajowych).

Opracowanie wspólnej koncepcji marketingowej promocji radia cyfrowego przez nadawców, producentów odbiorników, sprzedawców i organy administracji Państwowej (MC, KRRiT, UKE). Promocja Radia Cyfrowego musi zostać zakwalifikowana jako kampania społeczna.